

Suvestinė redakcija nuo 2022-03-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2018-07-12, i. k. 2018-11867

**VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS INICIJAVIMO IR VYKDYMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2018 m. liepos 12 d. Nr. VA-57
Vilnius

Vadovaudamasi Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 „Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 18.11 papunkčiu,

t v i r t i n u Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisykles (pridedama).

Viršininkė

Edita Janušienė

ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS INICIJAVIMO IR VYKDYMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato mokesčių mokėtojų, kaip jie apibrėžti Taisyklėse, kreipimosi į kompetentingą asmenį dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo tvarką, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), veikiančios kaip Lietuvos kompetentingas asmuo, vykdomus veiksmus, nagrinėjant iš mokesčių mokėtojo gautą prašymą ir vykdant abipusio susitarimo procedūrą, VMI prie FM ir mokesčių mokėtojo teises ir pareigas vykdomos abipusio susitarimo procedūros metu ir įgyvendinant abipusio susitarimo procedūros metu kompetentingų asmenų pasiektą susitarimą bei naikinant dvigubą apmokestinimą.

2. Taisyklės nereguliuoja atvejų, kai užsienio vienetas neprašo pradėti abipusio susitarimo procedūros, o kreipiasi dėl apskaičiuoto ir sumokėto pelno mokesčio perskaičiavimo pagal Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau – PMĮ) 54 straipsnį, kai Lietuvos vienetas kreipiasi dėl pelno mokesčio, sumokėto užsienio valstybėse, atskaitymo pagal PMĮ 55 straipsnį, taip pat netaikomos, sprendžiant pajamų, gautų užsienio valstybėse, dvigubo apmokestinimo panaikinimo klausimą pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 37 straipsnį.

3. Taisyklės parengtos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu (toliau – MAĮ), Konvencija dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną (90/436/EEB) (toliau – Konvencija), Peržiūrėtu elgesio kodeksu, skirtu Konvencijai dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo koreguojant asocijuotų įmonių pelną (2009/C 322/01) (toliau – Peržiūrėtas elgesio kodeksas) veiksmingai įgyvendinti, Sutarčių dėl pajamų ir kapitalo prieaugio pajamų dvigubo apmokestinimo ir fiskalinių pažeidimų išvengimo (toliau – DAIS) nuostatomis, Daugiašale konvencija, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, ratifikuota Lietuvos Respublikos įstatymu „Dėl Daugiašalės konvencijos, kuria įgyvendinamos su mokesčių sutartimis susijusios priemonės, skirtos užkirsti kelią mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui, ratifikavimo“ (toliau – Daugiašalė konvencija), atitinkamas DAIS nuostatas įgyvendinančiais susitarimais ir kitais Lietuvos Respublikos ir tarptautiniais teisės aktais bei tarptautine praktika.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

4.1. **Kompetentingas asmuo** – tai asmuo, kuris sprendžia abipusio susitarimo procedūrą, nustatytą DAIS arba Konvencijoje, taikymo klausimus. Lietuvoje atsakingu asmeniu laikoma VMI prie FM. VMI prie FM kompetentingo asmens funkcijas vykdo VMI prie FM viršininko įsakymu sudaryta nuolatinė darbo grupė (toliau – darbo grupė), kuri yra atskaitinga VMI prie FM viršininkui.

4.2. **Mokesčių mokėtojas** – Lietuvos ar užsienio valstybės mokesčių mokėtojas, kuris gali būti fizinis arba juridinis asmuo ar bet kokia organizacija, laikoma asmeniu mokesčių tikslais pagal Konvencijos ar konkrečios DAIS nuostatas.

4.3. **Abipusio susitarimo procedūra** – tai tarptautinių sutarčių pagrindu vykdoma procedūra, kuri taikoma kompetentingiems asmenims konsultuojantis dėl DAIS ar Konvencijos nuostatų interpretavimo ir taikymo, kai mokesčių mokėtojas yra apmokestintas (arba gali būti apmokestintas) ne pagal DAIS ar Konvencijos nuostatas, siekiant išspręsti dvigubo apmokestinimo panaikinimo

klausimą. Valstybių kompetentingi asmenys abipusiu susitarimu gali spręsti visus klausimus, kurie kyla, aiškinant ar taikant DAIS, taip pat tartis, kaip panaikinti dvigubą apmokestinimą DAIS nenumatytais atvejais. Šios procedūros šalimi gali būti dviejų ar daugiau valstybių kompetentingi asmenys, jeigu mokesčių mokėtojas to pageidauja ir kompetentingi asmenys dėl to sutaria, laikydamiesi įsipareigojimų pagal tarptautines sutartis.

Kompetentingiems asmenims nesusitarus abipusio susitarimo procedūros etape, gali būti pereinama į ginčo sprendimo patariamojoje komisijoje ar arbitraže etapą.

Abipusio susitarimo procedūros metu nenagrinėjamos su priskaičiuotais mokesčiais, dėl kurių kreipiamasi, susijusių baudų sumos. Šios procedūros metu su priskaičiuotais mokesčiais, dėl kurių kreipiamasi, susijusių delspinigių klausimas nagrinėjamas tik tada, jeigu mokesčių mokėtojas dėl to kreipiasi ir kompetentingi asmenys dėl to susitaria.

Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka nacionaliniuose ir tarptautiniuose teisės aktuose įtvirtintas sąvokas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

5. Lietuvos mokesčių mokėtojas gali kreiptis su prašymu dėl kitos valstybės, su kuria Lietuva yra sudariusi DAIS, mokesčių administratoriaus atlikto kontroliuojamųjų sandorių kainų, neatitinkančių ištiestosios rankos principo, koregavimą atitinkančio koregavimo (angl. *corresponding adjustment*), vadovaudamasis atitinkamos DAIS 9 straipsnio 2 dalimi, jeigu toje kitoje valstybėje mokesčių mokėtojas vienašališkai sutiko su tos valstybės mokesčių administratoriaus atliktu koregavimu ir atitinkamai sumokėjo mokestį. Prie tokio prašymo turi būti pridedami atliktą koregavimą pagrindžiantys dokumentai. Šiame Taisyklių punkte nurodyti prašymai teikiami VMI prie FM, kaip kompetentingam asmeniui, kuri įvertina atliktų koregavimų pagrįstumą ir priima sprendimą sutikti su atliktu koregavimu ar jo dalimi tiek, kiek tai atitinka ištiestosios rankos principą (su mokesčiais susijusios sumos, priskaičiuotos kitoje valstybėje, nevertinamos). Lietuvos kompetentingas asmuo priima sprendimą sutikti su atliktu koregavimu ar jo dalimi tik tuomet, jeigu yra pateiktas kitos valstybės mokesčių administratoriaus patvirtinimas dėl atitinkamo mokesčio sumokėjimo toje kitoje valstybėje.

Kitos valstybės mokesčių administratoriaus atlikti kontroliuojamųjų sandorių kainos koregavimai nelaikomi suteikiančiais pagrindą sumažinti apmokestinamąjį pelną Lietuvoje, tikslinant apskaitos dokumentus ar mokesčio deklaracijas. Lietuvos mokesčių mokėtojas turės pateikti patikslintą mokesčio deklaraciją tik tada, kai VMI prie FM priims sprendimą sutikti su atliktu koregavimu ar jo dalimi, išskyrus atvejus, kai dėl šio klausimo buvo atliekamas mokestinis patikrinimas.

Jeigu, VMI prie FM priėmus sprendimą, dvigubas apmokestinimas nebus panaikintas dėl viso šio Taisyklių punkte nurodyto prašymo dalyko, tuomet mokesčių mokėtojui kreipusis dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo, likusios dalies dvigubo apmokestinimo klausimas galės būti sprendžiamas abipusio susitarimo procedūros metu.

6. Taisyklių nuostatos taikomos užsienio valstybių mokesčių mokėtojams tik tiek, kiek tai susiję su jų prievolėmis Lietuvoje ir kiek tai neprieštarauja tarptautinėms sutartims.

II SKYRIUS

KREIPIMASIS DĖL ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS

7. Abipusio susitarimo procedūra pradedama tik pagal mokesčių mokėtojo prašymą dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo (toliau – prašymas). Abipusio susitarimo procedūrą inicijuoti mokesčių mokėtojas gali, kai jis mano, kad dėl mokesčių administratoriaus veiksmų jis susidūrė arba susidurs su dvigubu apmokestinimu (teorinė galimybė nelaikytina pakankama), nesuderinamu su DAIS ir Konvencija, taip pat kitais atvejais, kai jis buvo arba bus apmokestinamas ne pagal DAIS nuostatas, t. y.:

7.1. kai atliekami ištiestosios rankos principo neatitinkančių kontroliuojamųjų sandorių kainų koregavimai (esančiam ar galinčiam kilti ekonominiam dvigubam apmokestinimui);

- 7.2. dėl pelno priskyrimo nuolatinei buveinei klausimų;
- 7.3. dėl dvigubos asmens rezidavimo vietos klausimo išsprendimo;
- 7.4. dėl mokesčio prie pajamų šaltinio prievolės netinkamo taikymo;

7.5. kai tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčio administratoriaus yra nesutarimas, ar yra tenkinami DAIS numatytos taisyklės, nukreiptos prieš piktnaudžiavimą sutarties nuostatomis, reikalavimai arba ar pagal nacionalinius teisės aktus taikomos antivengiminės taisyklės neprieštarauja DAIS nuostatomis;

7.6. Lietuvos mokesčių mokėtojo inicijuotų *bona fide* mokestinių prievolių koregavimo atveju, kai kitos valstybės, su kuria Lietuva yra sudariusi DAIS, mokesčių teisės aktai leidžia atlikti tokius koregavimus, susijusius su kontroliuojamųjų sandorių kainomis ir pelno priskyrimu nuolatinėms buveinėms anksčiau pateiktose mokesčių deklaracijose, siekiant tinkamai laikytis ištiesiosios rankos principo. Tokius mokesčių mokėtojo iniciatyva atliekamus koregavimus vertina VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo tik tada, kai mokesčių mokėtojas pateikia atliktų koregavimų pagrindimo įrodymus ir nustato, kad mokesčių mokėtojas tinkamai ir laiku vykdė mokestines priekoles tiek Lietuvoje, tiek užsienio valstybėje;

7.7. kitais atvejais, kai mokesčių mokėtojas mano, jog apmokestinama ne pagal DAIS nuostatas.

7¹. Vykstant abipusio susitarimo procedūrai, mokesčių mokėtojas gali pateikti prašymą spręsti kitais mokestiniais laikotarpiais, kurių atžvilgiu iki tokio prašymo pateikimo yra suėjęs deklaracijos pateikimo terminas, aktualius pasikartojančius ginčijamus klausimus, sprendžiamus vykstančioje abipusio susitarimo procedūroje, analogišku būdu (toliau – prašymas dėl kitų laikotarpių), jeigu faktinės aplinkybės yra tokios pačios ir tokių mokestinių laikotarpių atžvilgiu nėra suėję tikrinimo senaties terminai. Prašymas dėl kitų laikotarpių vertinamas vykdomos abipusio susitarimo procedūros metu, jeigu užsienio valstybės kompetentingas asmuo sutinka. Prašymo dėl kitų laikotarpių turiniui *mutatis mutandis* taikomi šiose Taisyklėse nustatyti reikalavimai prašymui.

Pateiktai informacijai įvertinti mokesčių administratorius gali atlikti mokestinį patikrinimą ar kitus kontrolės veiksmus teisės aktų nustatyta tvarka.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

8. Įsiteisėjęs centrinio mokesčio administratoriaus, Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar teismo sprendimas dėl mokestinio ginčo, vykusio dėl to paties ginčo klausimo, kai vadovaujantis MAĮ arba Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) nuostatomis, skundo padavimo terminas nėra atnaujinamas, neužkerta kelio mokesčių mokėtojui kreiptis su prašymu. Tačiau tokiais atvejais VMI prie FM bendradarbiauja su kitos valstybės kompetentingu asmeniu, laikydamosi privalomų įsiteisėjusio minėtų institucijų sprendimo išvadų.

8¹. Kai dėl ginčo klausimo yra priimtas vienašalis Lietuvos mokesčių administratoriaus sprendimas pritarti mokesčių mokėtojo prašyme, pateiktame vadovaujantis MAĮ nuostatomis, nurodytiems būsimąjo kontroliuojamojo sandorio kainodaros principams, mokesčių mokėtojas gali kreiptis su prašymu, tačiau VMI prie FM abipusio susitarimo procedūros metu negali nukrypti nuo įpareigojančio sprendimo nuostatų, jeigu nėra teisės aktuose įtvirtintų sprendimo netaikymo pagrindų.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

9. Prašymą mokesčių mokėtojas arba jo įgaliotas asmuo turi pateikti kompetentingam asmeniui. Kai kreipiasi įgaliotas asmuo, turi būti pridedami įgaliojimą patvirtinantys dokumentai. Lietuvoje prašymas teikiamas Lietuvos kompetentingam asmeniui – VMI prie FM adresu: Vasario 16-osios g. 14, 01514 Vilnius, Lietuva; elektroninio pašto adresas MAP.Lithuania@vmi.lt. Prašymas ir jo priedai gali būti atsiunčiami paštu, nurodytu elektroniniu paštu, įteikiami tiesiogiai, asmeniui ar jo atstovui atvykus į VMI prie FM, arba teikiami elektroniniu būdu per Valstybinės mokesčių inspekcijos portalo e. VMI autorizuotų elektroninių paslaugų sritį Mano VMI.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

Nr. [VA-57](#), 2020-07-21, paskelbta TAR 2020-07-22, i. k. 2020-16190

10. Mokesčių mokėtojas prašymą turi pateikti kompetentingam asmeniui tos valstybės, kurios rezidentas jis yra arba kurios pilietis jis yra DAIS nustatytais atvejais, jeigu DAIS ar Daugiašalė konvencija nenustato kitaip. Jeigu į Lietuvos kompetentingą asmenį kreipiasi kitas asmuo nei nustatyta DAIS, tuomet ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo prašymo gavimo Lietuvos kompetentingas asmuo, neatsižvelgdamas į tai, ar prašymą laiko pagrįstą, persiunčia rezidavimo valstybės kompetentingam asmeniui gautą prašymą ir apie tai informuoja prašymą pateikusi asmenį. Prašymas kitos valstybės kompetentingam asmeniui persiunčiamas tokia forma ir kalba, kokia buvo gautas. VMI prie FM nėra atsakinga už tai, ar persiunčiamas prašymas atitinka kitos valstybės teisės aktų keliamus reikalavimus.

Kitais nei šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytais atvejais, jeigu galiojanti DAIS ar Daugiašalė konvencija taip nustato, mokesčių mokėtojas, neatsižvelgdamas į šalies viduje nustatytas priemonės, prašymą gali pateikti, bet kurios susitariančiosios valstybės kompetentingam asmeniui. Gautą prašymą per 1 mėnesį nuo prašymo gavimo Lietuvos kompetentingas asmuo, neatsižvelgdamas į tai, ar prašymą laiko pagrįstą, persiunčia su prašymo dalyku susijusios valstybės kompetentingam asmeniui, apie tai informuodamas prašymą pateikusi mokesčių mokėtoją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

11. Mokesčių mokėtojas prašymą turi pateikti per atitinkamą laikotarpį nuo pranešimo apie mokesčių apskaičiavimą, dėl kurio atsirado arba gali atsirasti dvigubas apmokestinimas, gavimo dienos, kuris nurodytas su konkrečia valstybe sudarytoje DAIS, atsižvelgiant į įsigaliojusios Daugiašalės konvencijos nuostatas (paprastai per 3 metus), arba per 3 metus, kai kreipiamasi pagal Konvenciją. Šis terminas negali būti atnaujintas. Kai mokestį apskaičiuoja Lietuvos mokesčių administratorius, šis terminas skaičiuojamas nuo sprendimo dėl patikrinimo akto tvirtinimo (jeigu atliekamas mokestinis patikrinimas) ar kito dokumento, kuriame nurodoma konkreti papildomai apskaičiuoto mokesčio suma ir jos priskaičiavimo pagrindimas, įteikimo asmeniui MAĮ 164 straipsnio nustatyta tvarka dienos. Jei mokestis išskaičiuojamas prie šaltinio, terminas pradedamas skaičiuoti nuo mokesčio išskaičiavimo dienos, tačiau, jei mokesčių mokėtojas įrodo, kad jis tik vėliau sužinojo, kad toks mokestis buvo išskaičiuotas, terminas skaičiuojamas nuo mokesčių mokėtojo nurodytos datos. Kai mokesčių mokėtojo apmokestinimą, nesilaikant DAIS nuostatų, sąlygojo abiejų valstybių sprendimai ir / ar veiksmai, 3 metų terminas pradedamas skaičiuoti nuo pirmojo pranešimo apie paskutinįjį priimtą sprendimą ar atliktą veiksmą, neatsižvelgiant į tai, kuri valstybė priėmė tokį sprendimą ar atliko tokį veiksmą.

12. Prašyme mokesčių mokėtojas turi nurodyti bei pateikti:

12.1. prašymą teikiančio mokesčių mokėtojo pavadinimą (vardą, pavardę), adresą, identifikacinį numerį;

12.2. atvejo dalyvių (asocijuotų asmenų ir kitų su ginčo klausimu susijusių asmenų, pvz., mokestį prie pajamų šaltinio išskaičiavusio asmens) pavadinimus (vardus, pavardes), adresus, identifikacinius numerius;

12.3. į abipusio susitarimo procedūrą įtrauktino kitos valstybės kompetentingo asmens pavadinimą;

12.4. atvejo, dėl kurio teikiamas prašymas, detalią informaciją, faktus ir aplinkybes, įskaitant išsamią informaciją apie mokesčių mokėtojo ir kitų atitinkamų sandorių šalių tarpusavio ryšius, apskaičiuotas (apskaičiuotinas) mokesčių sumas (detalizuojant pagal mokestinius laikotarpius) ir kt.;

12.5. atitinkamus mokestinius laikotarpius;

12.6. nuorodą į taikytinas nacionalines taisykles ir tarptautines sutartis, kuriomis vadovaujasi (prašymas gali būti grindžiamas DAIS arba Konvencija, arba abiem sutartimis);

12.7. pagrindimą, kodėl, mokesčių mokėtojo nuomone, nebuvo laikomasi Konvencijos 4 straipsnyje ar atitinkamame DAIS straipsnyje išdėstytų nuostatų;

12.8. duomenis, reikalingus DAIS ar Konvencijoje įtvirtinto kreipimosi dėl abipusio susitarimo procedūros termino pradžiai nustatyti;

12.9. informaciją apie mokesčių mokėtojo atliktus veiksmus dėl ginčijamo atvejo, kai įmanoma, pateikiant tai pagrindžiančius dokumentus: ar buvo kreiptasi į kitos valstybės kompetentingą asmenį, ar buvo pateiktas skundas ar kitoks reikalavimas dėl prašymo dalyko, ar buvo sudarytas susitarimas su mokesčių administratoriumi bet kurios valstybės jurisdikcijoje dėl prašymo dalyko, ar prašymo dalykas yra susijęs su klausimais, dėl kurių gautas įpareigojantis sprendimas;

12.10. priimtų sprendimų, kurių pagrindu koreguojamos mokesstinės prievolės, kopijas (išskyrus atvejus, kai sprendimus priėmė Lietuvos mokesčių administratorius) ir kitą informaciją apie mokesčių mokėtojo korespondenciją su užsienio valstybės mokesčių administratoriumi, kuri yra reikšminga prašymo dalykui;

12.11. išsamią informaciją apie inicijuotus mokesčius ginčus (skundus), susijusius su prašymo dalyku, ir apie visus su atveju susijusius ikiteisminius ir teisinius procesus ir jų metu priimtus sprendimus (pridedant sprendimų kopijas);

12.12. informaciją, ar dėl to paties ginčo klausimo mokesčių mokėtojas yra kreipęsis į Lietuvos mokesčių administratorių su pasiūlymu pasirašyti susitarimą pagal MAĮ 71 straipsnį;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

12.13. kitą, mokesčių mokėtojo nuomone, abipusio susitarimo procedūrai vykdyti svarbią informaciją (pavyzdžiui, jeigu vertinamas klausimas susijęs su kontroliuojamųjų sandorių kainų koregavimu, tikslinga pateikti sandorių kainų pagrindimo dokumentus, jeigu jie anksčiau nebuvo pateikti Lietuvos mokesčių administratoriui).

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

13. Atskiri prašymai turi būti teikiami, jeigu atvejis yra susijęs su keliais mokesčių mokėtojais ar kelių valstybių jurisdikcijomis, vadovaujantis atitinkamomis DAIS, išskyrus atvejus, kai kreipiamasi pagal Konvenciją, jeigu atvejis yra susijęs su Konvenciją ratifikavusiomis ir taikančiomis Europos Sąjungos šalimis.

14. Siekdamas abipusio susitarimo procedūros efektyvumo ir informacijos pateikimo laiku bei duomenų pateikimo simetrijos, mokesčių mokėtojas ar jo asocijuotas asmuo, jeigu apmokestinimo klausimas susijęs su daugiau asmenų, prašymą ar jo kopiją (kartu su visais pridedamais priedais) turėtų pateikti abiejų valstybių, kurių rezidentai yra šie asmenys, arba valstybių, su kuriomis yra susijęs prašymo dalykas, kompetentingiems asmenims tuo pačiu metu. Tikslinga laikytis šio reikalavimo ir teikiant papildomą informaciją pagal kompetentingo asmens prašymą.

15. Prašymą mokesčių mokėtojas turi pasirašyti. Pasirašydamas mokesčių mokėtojas patvirtina prašyme pateiktos informacijos teisingumą ir išbaigtumą (išsamumą).

16. Kai mokesčių mokėtojas prašymą ir jo priedus pateikia ne valstybine kalba, kompetentingam asmeniui pareikalavus per Taisyklį 18 punkte nustatytą terminą, turi būti pateikiami šių dokumentų vertimai į valstybinę kalbą.

17. Mokesčių mokėtojas turi užtikrinti, kad kuo išsamiau ir kaip galima greičiau būtų atsakyta į visus kompetentingo asmens pagrįstus klausimus, susijusius su atveju, dėl kurio teikiamas prašymas. Toks patvirtinimas įrašytinas į prašymą.

III SKYRIUS

PRAŠYMO NAGRINĖJIMAS IR ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS PRADŽIA

18. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, gavusi prašymą, per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo ar, jei reikia papildomos informacijos, nuo papildomos informacijos, kurios turi būti

paprašyta per 2 mėnesius, gavimo, įvertina jo atitikimą Taisyklių 4.3 papunktyje, 7, 9, 11 ir 12 punktuose nustatytiems reikalavimams, taip pat patikrina, ar nėra kitų pagrindų, dėl kurių abipusio susitarimo procedūra nepradedama, nurodytų Taisyklių 21 ir 22 punktuose, ir apie prašymo priėmimą arba sprendimą prašymo nenagrinėti informuoja mokesčių mokėtoją, pateikdama tokio sprendimo motyvus.

Mokesčių mokėtojui nepateikus prašomos informacijos per kompetentingo asmens nustatytą terminą, prašymas gali būti nenagrinėjamas, apie tai per 15 dienų informuojamas mokesčių mokėtojas.

Nustačius, kad kreiptasi dėl atvejo, kurio nagrinėjimas nepriskirtinas kompetentingam asmeniui, nes nėra reguliuojamas tarptautinėmis sutartimis, toks prašymas per 30 dienų gali būti persiunčiamas kitam VMI prie FM padaliniui ar kitai institucijai, jeigu galima nustatyti asmenį, kuris yra kompetentingas nagrinėti pateiktus klausimus, ir apie tai informuojamas mokesčių mokėtojas.

19. Taisyklių 18 punkte nurodytų sprendimų nenagrinėti mokesčių mokėtojo prašymo priėmimo atvejais VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, konsultuojasi su kitos valstybės kompetentingu asmeniu, prašydama pateikti savo nuomonę.

20. Nustatęs, kad prašymas atitinka Taisyklių nustatytus reikalavimus, ir priėmęs prašymą, kompetentingas asmuo atlieka šiuos veiksmus:

20.1. priima vienašališką sprendimą dėl ginčo klausimo, dėl kurio pateiktas prašymas pradėti abipusio susitarimo procedūrą, išsprendimo (pavyzdžiui, panaikinti dvigubą apmokestinimą), apie tai per 1 mėnesį informuodamas kitos valstybės kompetentingą asmenį ir mokesčių mokėtoją;

20.2. jeigu kompetentingas asmuo, išnagrinėjęs mokesčių mokėtojo prašymą, negali savo sprendimu vienašališkai išspręsti ginčo klausimo, tuomet klausimą sprendžia abipusio susitarimo procedūros, vykdomos su kitos valstybės kompetentingu asmeniu metu. Apie kompetentingo asmens priimtą sprendimą per 15 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuojamas prašymą pateikęs mokesčių mokėtojas.

21. Kompetentingas asmuo, vadovaudamasis Konvencijos nuostatomis, turi teisę neinicijuoti abipusio susitarimo procedūros, jei kreipiamasi dėl atvejų, kuriems taikytos griežtos sankcijos, kaip numatyta Konvencijos 8 straipsnyje.

22. Abipusio susitarimo procedūra taip pat nepradedama, kai:

22.1. prašymą pateikia neturintis teisės jį pateikti asmuo;

22.2. vadovaujantis MAĮ 71 straipsniu, nei vienai iš šalių – nei mokesčių mokėtojui, nei mokesčių administratoriui – neturint pakankamai įrodymų savo apskaičiavimams pagrįsti, buvo pasiektas susitarimas tarp mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus dėl to paties ginčo klausimo ir mokesčių mokėtojas prarado teisę ginčyti mokesčio apskaičiavimo teisingumą, o mokesčių administratorius – apskaičiuoti didesnę sumą nei nurodyta susitarime;

22.3. nustatoma, jog mokesčių mokėtojas siekia pasinaudoti abipusio susitarimo procedūra, vengdamas mokesčių ar kitaip pažeisdamas mokesčių įstatymus.

23. Jeigu, pasiūlius klausimą spręsti abipusio susitarimo procedūros būdu, gaunamas neigiamas kitos valstybės kompetentingo asmens atsakymas, per 1 mėnesį nuo šio rašto gavimo turi būti raštu informuojamas mokesčių mokėtojas, nurodant atsisakymo priežastis, jeigu jų atskleisti nedraudžia tarptautiniai susitarimai ir kitos valstybės kompetentingas asmuo.

24. Gavusi nemotyvuotą kitos valstybės kompetentingo asmens atsisakymą pradėti abipusio susitarimo procedūrą, VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, kreipiasi pakartotinai, prašydama tokią poziciją pagrįsti. Apie bendravimo rezultatus per mėnesį nuo informacijos gavimo raštu informuojamas mokesčių mokėtojas.

25. Gavusi kitos valstybės kompetentingo asmens sutikimą pradėti abipusio susitarimo procedūrą, VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, per 15 dienų apie tai informuoja mokesčių mokėtoją.

26. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, gavusi prašymo informaciją, kai mokesčių mokėtojas kreipiasi dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo į kitos valstybės kompetentingą asmenį, imasi veiksmų, užtikrinančių pasirengimą galimai abipusio susitarimo procedūrai

(pavyzdžiui, įvertinamas pateiktos informacijos pakankamumas). Jeigu, praėjus 6 mėnesiams po šios informacijos gavimo, VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, negauna kitos valstybės kompetentingo asmens siūlymo pradėti abipusio susitarimo procedūrą ar kito pranešimo dėl atvejo, savo iniciatyva kreipiasi į kitos valstybės kompetentingą asmenį su prašymu pateikti informaciją apie atliekamus veiksmus ir priimtus sprendimus.

Jeigu gaunamas kitos valstybės kompetentingo asmens atsisakymas pradėti abipusio susitarimo procedūrą, esant kompetentingų asmenų nuomonių išsiskyrimui ir / ar esant nemotyvuotam kitos valstybės kompetentingo asmens sprendimui, VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, kreipiasi pakartotinai, pateikdama savo poziciją dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo. Tokiu atveju VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, taip pat įvertina galimybę priimti Taisyklių 20.1 papunktyje nurodytą sprendimą.

27. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, gavusi kitos valstybės kompetentingo asmens siūlymą pradėti abipusio susitarimo procedūrą, turėdama Taisyklių reikalavimus atitinkantį prašymą, per 1 mėnesį nuo jo gavimo pateikia atsakymą kitos valstybės kompetentingam asmeniui, apie tai per 15 dienų informuodama mokesčių mokėtoją. Tais atvejais, kai VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, neturi visos sprendimui priimti reikalingos informacijos, minėtas 1 mėnesio terminas skaičiuojamas po tokios informacijos gavimo iš mokesčių mokėtojo ar kitos valstybės kompetentingo asmens dienos. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, gavusi visą reikalingą informaciją, sutinka su siūlymu pradėti abipusio susitarimo procedūrą, jeigu prašymas atitinka Taisyklių 4.3 papunktyje, 7, 11 punktuose įtvirtintas nuostatas ir nėra pagrindų, numatytų Taisyklių 21 ir 22 punktuose.

28. Dėl abipusio susitarimo procedūros pradžios datos susitaria kompetentingi asmenys, laikydamiesi tarptautinių teisės aktų reikalavimų.

IV SKYRIUS

ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS VYKDYMAS

29. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, įsipareigoja stengtis pasiekti susitarimą su kitos valstybės kompetentingu asmeniu abipusio susitarimo procedūroje derybų būdu per 2 metus nuo jos pradžios.

30. Jei prašymo dalyką sudaro Lietuvos mokesčių administratoriaus atliktų veiksmų rezultatai ir kitos valstybės kompetentingas asmuo sutinka klausimą spręsti abipusio susitarimo procedūros būdu, VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, ne vėliau kaip per 6 mėnesius (rekomenduotinas terminas 4 mėnesiai) nuo susitarimo vykdyti abipusio susitarimo procedūrą pagal DAIS arba per 4 mėnesius, vykdydama procedūrą pagal Konvenciją, paruošia ir išsiunčia VMI prie FM, kaip kompetentingo asmens, poziciją išdėstantį raštą kitos valstybės kompetentingam asmeniui. Jeigu nėra galimybių (pavyzdžiui, reikalinga papildoma informacija iš mokesčių mokėtojo, kurios pateikimas dėl objektyvių priežasčių užtrunka) pozicijos paruošti per minėtus terminus, kompetentingam asmeniui nurodomos uždelsimo priežastys ir tikėtina pozicijos pateikimo data.

31. Jei sutarta abipusio susitarimo procedūrą vykdyti dėl kitos valstybės mokesčių administratoriaus veiksmų rezultatų ir Lietuvos kompetentingas asmuo gauna kitos valstybės kompetentingo asmens poziciją išdėstantį raštą, per 6 mėnesius nuo poziciją išdėstančio rašto gavimo dienos jis įvertina gautą informaciją ir parengia atsakomąją poziciją, kuria gali būti pritariama kitos valstybės kompetentingo asmens pozicijai, pritariama iš dalies, nepritariama arba prašoma papildomos informacijos pateikimo.

32. Kompetentingi asmenys kiekvienu konkrečiu atveju sprendžia, koku būdu bendradarbiauti procedūros metu, vertina poreikį organizuoti susitikimus, vykdyti rašytinį procesą, keičiantis pozicijas išdėstančiais dokumentais, susitaria, koku dažnumu informuos vienas kitą apie procedūros eigą. Siekiant efektyvių abipusio susitarimo procedūrų, vykdomų su kelių valstybių kompetentingais asmenimis susijusiais klausimais, kai mokesčių mokėtojas yra kreipęsis su keliais prašymais, gali būti vykdomi daugiašaliai kompetentingų asmenų susitikimai, esant sutarimui ir laikantis tarptautinių sutarčių apribojimų.

33. Kadangi mokesčių mokėtojai nėra laikomi abipusio susitarimo procedūros dalyviais, jie nedalyvauja kompetentingų asmenų derybose. Tačiau kompetentingi asmenys gali sutarti, jog mokesčių mokėtojas (-ai) gali būti kviečiamas (-i) pristatyti faktines ginčo atvejo aplinkybes, kai tai reikalinga.

34. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, informaciją, reikalingą prašymo dalykui įvertinti, iš mokesčių mokėtojo gali gauti, kreipdamasi į jį raštu arba mokesčių administratoriaus vykdomų kontrolės veiksmų, kuriems vykdyti netaikomi MAĮ 118 straipsnyje nustatyti apribojimai, metu.

35. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, periodiškai, ne rečiau kaip kas 6 mėnesius, informuoja mokesčių mokėtoją apie abipusio susitarimo procedūros eigą, teikdama bendro pobūdžio informaciją (kompetentingų asmenų susitikimų ir susirašinėjimo turinys laikomas konfidencialiu).

36. Abipusio susitarimo procedūra nebevykdoma (nutraukiama ar užbaigiama nesusitarus), jeigu:

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

36.1. nebėra prašymo, dėl kurio inicijuota abipusio susitarimo procedūra, dalyko;

36.2. nustatoma, jog mokesčių mokėtojas siekia pasinaudoti abipusio susitarimo procedūra, vengdamas mokesčių ar kitaip pažeisdamas mokesčių įstatymus;

36.3. mokesčių mokėtojas atsiima prašymą. Tokiais atvejais mokesčių mokėtojas raštu turi pateikti pranešimą, nurodydamas prašymo atsiėmimo priežastis;

36.4. mokesčių mokėtojas vengia bendradarbiauti, neteikia duomenų, neatsako į kompetentingo asmens kreipimąsi ilgiau kaip 6 mėnesius;

36.5. vykdant abipusio susitarimo procedūrą pagal DAIS, valstybių kompetentingiems asmenims per protingą terminą nepavyksta pasiekti bendro sutarimo ir matyti, kad abipusio susitarimo procedūros tęsimas neduos siekiamo rezultato;

36.6. nėra laikomasi Taisyklių 50 punkto reikalavimų;

36.7. abipusio susitarimo procedūros tęsti nėra galimybių dėl kitos valstybės kompetentingo asmens nurodytų objektyvių priežasčių.

37. Taisyklių 36 punkte nustatytais atvejais dėl abipusio susitarimo procedūros nutraukimo / užbaigimo nesusitarus kompetentingi asmenys konsultuojasi tarpusavyje. Priėmus sprendimą nutraukti abipusio susitarimo procedūrą / užbaigti abipusio susitarimo procedūrą nesusitarus, apie tai per 15 dienų nuo kompetentingų asmenų susitarimo, kuris įforminamas pasikeičiant baigiamaisiais raštais, informuojamas mokesčių mokėtojas, kuris savo teises gali ginti nacionalinėmis teisinėmis priemonėmis teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu nebuvo praleisti įstatymų nustatyti terminai skundui paduoti ar yra pagrindas kreiptis dėl praleisto termino atnaujinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

38. Kai abipusio susitarimo procedūra vyksta pagal Konvencijos nuostatas ir valstybių kompetentingi asmenys per 2 metus nuo prašymo gavimo arba per kitą terminą, dėl kurio susitaria kompetentingi asmenys, vadovaudamiesi Konvencijos 7 straipsnio 4 dalimi, nepasiekia susitarimo, kuris panaikintų dvigubą apmokestinimą, jie, vadovaudamiesi Konvencijos nuostatomis, turėtų inicijuoti patariamąsios komisijos sudarymą. Patariamoji komisija turėtų būti sudaroma per 6 mėnesius nuo 2 metų termino pabaigos. Apie patariamąsios komisijos sudarymą informuojamas mokesčių mokėtojas, suteikiant jam galimybes dalyvauti arba būti atstovaujama komisijos darbe. Ši proceso stadija vykdoma, vadovaujantis Konvencija, Peržiūrėtu elgesio kodeksu bei kitais Europos Sąjungos institucijų priimtais dokumentais.

39. Kai abipusio susitarimo procedūra tarp kompetentingų asmenų vyksta pagal DAIS, kurioje yra numatyta arbitražo procedūra, kompetentingi asmenys, išnaudoję visas galimybes susitarti abipusio susitarimo procedūroje ir nepasiekę susitarimo per 2 metus nuo prašymo gavimo arba per kitą terminą, dėl kurio susitaria kompetentingi asmenys, ir gavę mokesčių mokėtojo prašymą perduoti bylą nagrinėti arbitražui, jeigu DAIS įtvirtina neprivalomo arbitražo procesą, gali susitarti

perduoti bylą nagrinėti arbitražui, o jeigu DAIS įtvirtina privalomo arbitražo procesą, perduoda bylą nagrinėti arbitražui.

Ši proceso stadija vykdoma, vadovaujantis atitinkama DAIS ir DAIS nuostatas įgyvendinančiais susitarimais, Modelinės pajamų ir kapitalo mokesčio sutarties komentaro nuostatomis bei kitais Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos parengtais dokumentais tiek, kiek jie atitinka taikomas DAIS, atsižvelgiant į kompetentingų asmenų susitarimą konkrečiu atveju.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

40. Taisyklių 38 ir 39 punktai gali būti taikomi, t. y. VMI prie FM, kaip kompetentingas asmuo, kartu su kitos valstybės kompetentingu asmeniu gali perduoti bylą patariamajai komisijai ar arbitražui tik tais atvejais, kai nėra priimto privalomo vykdyti sprendimo tame pačiame mokestiniame ginče arba mokesčių mokėtojas yra atsiėmęs skundą, prieš priimant privalomą vykdyti sprendimą, ir nėra kitų teisinių kliūčių įvykdyti patariamąsios komisijos ar arbitražo sprendimą, išskyrus atvejus, kai DAIS nustatyta kitaip.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

V SKYRIUS

ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS SANTYKIS SU KITOMIS PROCEDŪROMIS IR PRIEVOLĖMIS

41. Vadovaujantis MAĮ 145 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nacionaliniai mokestiniai ginčai nenagrinėjami, jei dėl ginčijamų sumų yra pradeda abipusio susitarimo procedūra. Kadangi MAĮ teikia pirmenybę ne mokestinio ginčo nagrinėjimui, bet abipusio susitarimo procedūros vykdymui, mokesčių mokėtojui, vadovaujantis nacionalinių įstatymų nuostatomis, apskundus sprendimą, kuriuo jam papildomai apskaičiuoti mokėtini mokesčiai, ikiteisminei mokestinį ginčą nagrinėjančiai institucijai ir kreipusis su prašymu dėl to paties ginčijamo klausimo, vadovaujantis MAĮ 156 straipsnio 2 dalimi, nacionalinio mokestinio ginčo nagrinėjimas yra stabdomas iki abipusio susitarimo procedūros užbaigimo.

42. Mokesčių mokėtojui apskundus sprendimą, kuriuo jam papildomai apskaičiuoti mokėtini mokesčiai, teismui ir kreipusis su prašymu dėl to paties ginčijamo klausimo, sprendimą dėl mokestinio ginčo nagrinėjimo stabdymo priima teismas, vadovaudamasis ABTĮ nuostatomis.

43. Jeigu kurioje nors iš pagal Konvenciją vykstančioje abipusio susitarimo procedūroje dalyvaujančių valstybių vyksta teisminis ar administracinis procesas, kuriame sprendžiama dėl griežtų sankcijų, kaip tai numato Konvencijos 8 straipsnis, paskyrimo mokesčių mokėtojui dėl ginčo klausimo, dėl kurio vyksta abipusio susitarimo procedūra, tuomet kompetentingi asmenys gali sustabdyti abipusio susitarimo procedūrą iki tol, kol bus užbaigtos teisminės ar administracinės procedūros.

Abipusio susitarimo procedūros, vykstančios pagal DAIS, stabdymo klausimus sprendžia kompetentingi asmenys bendru sutarimu.

44. Vadovaujantis MAĮ 110 straipsniu, prašymo gavimas laikomas pagrindu stabdyti prašymo dalyku esančių mokesčių ir su juo susijusių sumų priverstinį išieškojimą pagal nacionalinius teisės aktus.

44¹. Abipusio susitarimo procedūra, vykdoma pagal šias Taisykles, ginčo sprendimo procesas patariamąjoje komisijoje ar arbitraže baigiamas, jeigu mokesčių mokėtojas dėl to paties ginčo dalyko pateikia skundą, nustatytą Lietuvos Respublikos dvigubo apmokestinimo ginčų sprendimo įstatyme. Vykdyta procedūra užbaigiama nuo tos dienos, kurią VMI prie FM ar kitos valstybės narės kompetentinga institucija gauna skundą. VMI prie FM apie tai informuoja kitų valstybių kompetentingus asmenis, mokesčių mokėtoją ir patariamąją komisiją / arbitražo komisiją, jeigu ginčas nagrinėjamas joje, ne vėliau kaip per 15 dienų nuo skundo gavimo.

Papildyta punktu:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

VI SKYRIUS

ABIPUSIO SUSITARIMO PROCEDŪROS UŽBAIGIMAS, IŠSPRENDUS GINČO KLAUSIMUS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

45. Kompetentingiems asmenims suderinus pozicijas, prieš pasikeičiant baigiamaisiais raštais, mokesčių mokėtojas informuojamas apie susitarimo turinį ir jo paprašoma per 30 dienų nuo susitarimo gavimo pateikti pritarimą susitarimo turiniui. VMI prie FM, kaip kompetentingam asmeniui, gavus patvirtinimą, kad mokesčių mokėtojas sutinka su susitarimo turiniu ir nėra kitų kliūčių, nurodytų kituose Taisyklių punktuose, susitarimas tarp valstybių kompetentingų asmenų patvirtinamas, pasikeičiant baigiamaisiais raštais. Tokiu būdu užbaigiama abipusio susitarimo procedūra.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

46. Abipusio susitarimo procedūra gali būti užbaigiama tik tada, kai mokesčių mokėtojas pritaria visoms pasiekto susitarimo sąlygoms ir kai yra įvykdytas Taisyklių 50 punkte nustatytas reikalavimas, jeigu jis aktualus, taip pat kai yra įvykdytos kitoje valstybėje nustatytos sąlygos, nebent abiejų valstybių kompetentingi asmenys sutartų kitaip, kiek tai susiję su mokesčių mokėtojų pritarimo gavimu. Mokesčių mokėtojui nepritarus susitarimo turiniui ar neįvykdžius kitų būtinų sąlygų, jeigu jos nustatytos, abipusio susitarimo procedūra nutraukiama ir taikomas Taisyklių 37 punktas.

47. Jeigu, vykdant abipusio susitarimo procedūrą, buvo sustabdytas mokestinio ginčo nagrinėjimas ikiteisminėje mokestinio ginčo nagrinėjimo institucijoje, gavus mokesčių mokėtojo pritarimą pasiektam susitarimui abipusio susitarimo procedūros metu ir kompetentingiems asmenims pasikeitus baigiamaisiais raštais, apie užbaigtą procedūrą per 20 dienų informuojama atitinkama ikiteisminė mokestinį ginčą sustabdžiusi institucija, išdėstant pasiekto susitarimo turinį.

48. MAĮ nenumato reikalavimo mokesčių mokėtojui atsiimti skundą, užbaigus abipusio susitarimo procedūrą, kadangi nebelieka ginčo tarp šalių. Atitinkamai ikiteisminė mokestinį ginčą sustabdžiusi institucija pati išsprendžia skundo nagrinėjimo atnaujinimo ir bylos nutraukimo klausimus. Jeigu per abipusio susitarimo procedūrą buvo išspręsta tik dalis mokestinio ginčo, likusios dalies mokestinio ginčo nagrinėjimas atnaujinamas ir ginčas nagrinėjamas teisės aktų nustatyta tvarka.

49. Nagrinėjant mokestinį ginčą teisme, klausimus, susijusius su mokestinio ginčo nagrinėjimu, pagal savo diskreciją sprendžia teismas ABTĮ nustatyta tvarka.

50. Jeigu, vykdant abipusio susitarimo procedūrą, buvo sustabdytas mokestinio ginčo nagrinėjimas teisme ir mokesčių mokėtojas pritaria abipusio susitarimo procedūros metu pasiektam susitarimui, mokesčių mokėtojas turi atsisakyti kitų teisinės gynybos priemonių taikymo ir atsiimti skundą iš nacionalinių institucijų mokestiniame ginče dėl to paties ginčo dalyko, jeigu tai būtina, siekiant įvykdyti pasiektą susitarimą. Tokiu atveju mokesčių mokėtojas turi pateikti įrodymus, jog jis ėmėsi veiksmų dėl skundo atsisakymo per 60 dienų nuo VMI prie FM kreipimosi, nurodyto Taisyklių 45 punkte, gavimo.

51. Jeigu teismas priima galutinį vykdytiną sprendimą dėl to paties ginčo dalyko, dėl kurio kompetentingi asmenys jau yra pasiekę susitarimą abipusio susitarimo procedūros metu, ir abipusio susitarimo procedūroje pasiekto susitarimo turinys prieštarauja teismo sprendimui, pasiektas abipusis susitarimas laikomas neturinčiu jokios galios. Apie tai nedelsiant, bet ne vėliau kaip 30 dienų, informuojamas kitos valstybės kompetentingas asmuo.

52. Taisyklių 38 punkte numatytu atveju, jeigu ginčo klausimui spręsti buvo sudaryta patariamoji komisija, kuri tarptautinių teisės aktų nustatyta tvarka pateikė savo nuomonę dėl dvigubo apmokestinimo panaikinimo, tuomet per 6 mėnesius kompetentingi asmenys bendru

sutarimu priima sprendimą, atsižvelgdami į patariamąsios komisijos nuomonę. Šis sprendimas gali nukrypti nuo patariamąsios komisijos nuomonės, tačiau, jeigu kompetentingiems asmenims per nustatytą terminą nepavyksta priimti sprendimo, jos turi laikytis ir įgyvendinti patariamąsios komisijos nuomonę.

Kai buvo sudaryta patariamoji komisija, taikant Taisyklių 38 punktą, mokesčių mokėtojo pritarimas kompetentingų asmenų priimtam sprendimui vykdyti nėra reikalingas, t. y. sprendimas įgyvendinamas, neatsižvelgiant į mokesčių mokėtojo poziciją. Tokiu atveju kompetentingų asmenų sprendimas yra privalomas tiek kompetentingiems asmenims, tiek mokesčių mokėtojui.

Mokesčių mokėtojas informuojamas apie priimtą sprendimą raštu per 15 dienų nuo informacijos gavimo VMI prie FM, jeigu jam nebuvo pranešta kitu būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

53. Taisyklių 39 punkte nustatytu atveju kompetentingų asmenų abipusis susitarimas, kuriuo įgyvendinamas arbitražo sprendimas, yra privalomas kompetentingiems asmenims ir mokesčių mokėtojui (-ams), išskyrus atvejus, kai tiesiogiai su nagrinėtu ginču susijęs mokesčių mokėtojas (-ojai) tokio abipusio susitarimo nepriima, jeigu toks reikalavimas taikomas. Apie priimtą arbitražo sprendimą ir jį įgyvendinantį abipusį susitarimą mokesčių mokėtojas informuojamas raštu per 15 dienų nuo sprendimo gavimo VMI prie FM, jeigu jam nebuvo pranešta kitu būdu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

53¹. Ginčo sprendimo procedūros etapas patariamojoje komisijoje ar arbitraže, minimas Taisyklių 52 ir 53 punktuose, užbaigiamas kompetentingiems asmenims pasikeičiant baigiamaisiais raštais, nebent kompetentingi asmenys pasirenka kitą būdą.

Papildyta pastraipa:

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

VII SKYRIUS

PASIEKTO ABIPUSIO SUSITARIMO ĮGYVENDINIMAS

54. Tuo atveju, kai susitarimas yra pasiektas, jis vykdomas, nepaisant valstybių vidaus įstatymuose nustatytų laiko apribojimų, jeigu tarptautinės sutartys nenumato kitaip.

55. Siekiant įgyvendinti pasiektą susitarimą, kai susitarimas įpareigoja Lietuvos kompetentingą asmenį atleisti mokesčių mokėtoją nuo dvigubo apmokestinimo, ne vėliau kaip per 60 dienų nuo informacijos apie abipusio susitarimo procedūroje pasiektą susitarimą gavimo arba per terminą, nurodytą mokesčių administratoriaus, mokesčių mokėtojas, atsižvelgdamas į pasiektą susitarimo rezultatus, turi pateikti ar patikslinti atitinkamo laikotarpio mokesčio deklaraciją (-as), nepaisydamas to, kad yra suėjęs MAĮ 68 straipsnio 1 dalyje nustatytas mokesčio apskaičiavimo ir perskaičiavimo terminas.

56. Siekdamas susigrąžinti (įskaityti) per daug sumokėtą mokestį, mokesčių mokėtojas, vadovaudamasis Mokesčio ir baudos už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. VA-186 „Dėl Mokesčio ir baudos už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų grąžinimo (įskaitymo)“ (toliau – Įsakymas), turi pateikti užpildytą Prašymo grąžinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas FR0781 formą, patvirtintą Įsakymu. Toks prašymas yra nagrinėjamas bendra tvarka, tačiau neatsižvelgiama į permokos grąžinimo senaties termino apribojimus, jeigu tokių nenumato DAIS ir Konvencija.

57. Mokesčių mokėtojas neturi atlikti Taisyklių 55 punkte nurodytų veiksmų, jeigu abipusio susitarimo procedūra buvo pradėta po Lietuvos mokesčių administratoriaus atlikto mokestinio

patikrinimo. Tokiu atveju per daug sumokėto mokesčio suma, dėl kurios susitarė kompetentingi asmenys, grąžinama mokesčių administratoriaus iniciatyva.

58. Jeigu abipusio susitarimo procedūra buvo pradėta po Lietuvos mokesčių administratoriaus atlikto mokestinio patikrinimo, siekdamas įgyvendinti pasiektą susitarimą, kai už dvigubo apmokestinimo naikinimą atsakingas užsienio kompetentingas asmuo, mokesčių mokėtojas turi sumokėti mokestį, dėl kurio susitarė kompetentingi asmenys, MAĮ nustatyta tvarka, jeigu yra tokia prievolė.

59. Kai mokesčių administratoriaus veiksmais buvo papildomai apskaičiuoti mokesčiai, dėl kurių vyko abipusio susitarimo procedūra, atleidimo nuo priskaičiuotų su mokesčiais susijusių sumų (baudų ir delspinigių) klausimas sprendžiamas bendra MAĮ ir jį įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka ir tai nėra kompetentingo asmens funkcija, išskyrus tuos atvejus, kai delspinigių klausimas mokesčių mokėtojo prašymu ir kompetentingų asmenų sutarimu buvo įtrauktas į abipusio susitarimo procedūros dalyką.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

60. Kompetentingi asmenys gali susitarti viešai paskelbti pasiekto susitarimo konkrečiu atveju informaciją, jeigu tam pritaria visi mokesčių mokėtojai, su kuriais yra susijęs sprendimas dėl dvigubo apmokestinimo naikinimo. Prieš paskelbdami informaciją, kompetentingi asmenys skelbtiną tekstą suderina su mokesčių mokėtojais, kurie ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo dėl suderinimo gavimo pateikia savo poziciją. Pasiiekto susitarimo informacija neskelbiama, jeigu mokesčių mokėtojas motyvuodamas nurodo, kad tokiu būdu bus atskleista su prekybos, verslo, pramonės ar profesine paslaptimi ar prekybos procesu susijusi informacija, arba nurodo, kad informacijos atskleidimas prieštarautų viešajai politikai ar jos paskelbimas dėl kitų priežasčių galėtų pakenkti mokesčių mokėtojui.

61. Darbo grupė prašymus nagrinėja ir sprendimus priima, vadovaudamasi mokesčių įstatymais, tarptautinėmis sutartimis, teisingumo, protingumo, mokesčių mokėtojų lygybės ir nediskriminavimo bei nepriklausomumo principais.

62. Jeigu darbo grupės atstovas yra mokesčių mokėtojo, kurio prašymas nagrinėjamas, sutuoktinis, artimas giminaitis ar asmuo, susijęs svainystės ryšiais, jeigu darbo grupės narys atliko ar dalyvavo atliekant mokesčių mokėtojo mokestinį patikrinimą, susijusį su jo prašymu dėl abipusio susitarimo procedūros inicijavimo, arba yra kitokių aplinkybių, kurios kelia abejonių dėl darbo grupės atstovo nešališkumo, darbo grupės atstovas turi nusišalinti nuo tokio nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nustatyta tvarka.

63. Visa informacija, kurią gauna VMI prie FM iš mokesčių mokėtojo ir kitos valstybės kompetentingo asmens, vykdant su abipusio susitarimo procedūra susijusius veiksmus, yra saugoma ir gali būti naudojama tik MAĮ ir tarptautinių sutarčių nustatyta tvarka.

64. Taisyklės *mutatis mutandis* taikomos, vykdant abipusio susitarimo procedūrą, mokesčių mokėtojui pateikus prašymą dėl būsimųjų kontroliuojamųjų sandorių kainodaros principų suderinimo ir susitarimo su kitos užsienio valstybės kompetentingu asmeniu sudarymo. Tokiu atveju kompetentingo asmens funkcijas vykdo VMI prie FM Didžiųjų mokesčių mokėtojų stebėsenos ir konsultavimo departamentas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VA-26](#), 2022-03-29, paskelbta TAR 2022-03-29, i. k. 2022-06142

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-69](#), 2019-09-12, paskelbta TAR 2019-09-12, i. k. 2019-14492

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. VA-57 „Dėl Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-57](#), 2020-07-21, paskelbta TAR 2020-07-22, i. k. 2020-16190

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. VA-57 „Dėl Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-26](#), 2022-03-29, paskelbta TAR 2022-03-29, i. k. 2022-06142

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2018 m. liepos 12 d. įsakymo Nr. VA-57 „Dėl Abipusio susitarimo procedūros inicijavimo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo